

SMPP

Migration
Studies
Review of
Polish Diaspora

SMPP

Studia
Migracyjne
Przegląd
Polonijny

RECENZENCI WSPÓŁPRACUJĄCY

- Łukasz Albański, pedagogika, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie
- Katarzyna Andrejuk, socjologia, prawo, Instytut Filozofii i Socjologii PAN
- Grzegorz Babiński, socjologia, Uniwersytet Jagielloński
- Justyna Bell, socjologia, Oslo Metropolitan University
- Joanna Bielecka-Prus, socjologia, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
- Karolina Bielenin-Lenczowska, antropologia, Uniwersytet Warszawski
- Adam Bulandra, prawo, Stowarzyszenie Interkulturalni.pl
- Hubert Chudzio, historia, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie
- Agnieszka Chwieduk, antropologia kultury, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu
- Izabela Czerniejewska, socjologia, antropologia, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu
- Anna Fiń, socjologia, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie
- Marcin Gabryś, nauki o polityce, Uniwersytet Jagielloński
- Magdalena Gajewska, socjologia, Uniwersytet Gdański
- Aleksandra Galasińska, antropologia społeczna, University of Wolverhampton
- Katarzyna Gmaj, socjologia, Uczelnia Łazarskiego, Warszawa
- Karolina Golemo, nauki o polityce, nauki o kulturze, Uniwersytet Jagielloński
- Aleksandra Grzymała-Kazłowska, socjologia, Uniwersytet Warszawski
- Joanna Grzymała-Moszczyńska, psychologia, Uniwersytet Jagielloński
- Halina Grzymała-Moszczyńska, psychologia, religioznawstwo, Akademia Ignatianum w Krakowie
- Anna Horolets, socjologia, antropologia, Uniwersytet Warszawski
- Małgorzata Irek, socjologia, antropologia, University of Oxford
- Krzysztof Jaskułowski, socjologia, historia, SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny w Warszawie
- Magdalena Jelonek, socjologia, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
- Romuald Jończy, ekonomia, Uniwersytet Wrocławski
- Marta Kindler, socjologia, Uniwersytet Warszawski
- Witold Klaus, prawo, Polska Akademia Nauk
- Katarzyna Kość-Ryżko, etnologia, Instytut Archeologii i Etnologii, Polska Akademia Nauk
- Łukasz Krzyżowski, socjologia, The University of Western Australia in Perth
- Joanna Kulpińska, socjologia, antropologia kultury, Uniwersytet Jagielloński
- Małgorzata Kułakowska, nauki polityczne, socjologia, Uniwersytet Jagielloński
- Jan Lencznarowicz, historia, Uniwersytet Jagielloński
- Magdalena Lesińska, politologia, Uniwersytet Warszawski
- Sławomir Łodziński, socjologia, Uniwersytet Warszawski
- Magdalena Łuzniak-Piecha, psychologia, SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny w Warszawie
- Izabella Main, antropologia, etnologia, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu
- Agnieszka Małek, socjologia, Uniwersytet Jagielloński
- Anna Mazurkiewicz, historia, Uniwersytet Gdański
- Anna Marianowska, pedagogika, Uniwersytet Warszawski
- Ewa Michna, socjologia, antropologia kultury, Uniwersytet Jagielloński
- Janusz Mucha, socjologia, AGH w Krakowie
- Paulina Napierała, nauki polityczne, Uniwersytet Jagielloński
- Dariusz Niedźwiedzki, socjologia, antropologia kultury, Uniwersytet Jagielloński
- Dominic Pacyga, historia, urban studies, Columbia College, Chicago
- Violetta Parutis, socjologia, University of Essex
- Artur Patek, historia, Uniwersytet Jagielloński
- Marek Pawlak, antropologia, Uniwersytet Jagielloński
- Konrad Pędziwiatr, socjologia, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
- Aneta Piekut, socjologia, The University of Sheffield
- Katarzyna Przybysławska, prawo, Centrum Pomocy Prawnej im. H. Nieć
- Paula Pustułka, socjologia, SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny w Warszawie
- Agnieszka Radziwinowiczówna, socjologia, University of Wolverhampton
- Anna Reczyńska, historia, Uniwersytet Jagielloński
- Diana Rokita-Poskart, ekonomia, Politechnika Opolska
- Krystyna Romaniszyn, socjologia, Uniwersytet Jagielloński
- Jacek Schmidt, antropologia, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
- Bożena Sojka, socjologia, University of Wolverhampton
- Anna Sosna, studia migracyjne, Institut für Migrationsforschung und Interkulturelle Studien Universität Osnabrück
- Anna Sosnowska, amerykanistyka, Uniwersytet Warszawski
- Maria Szmeja, socjologia, AGH w Krakowie
- Jolanta Szymkowska-Bartyzel, amerykanistyka, Uniwersytet Jagielloński
- Sabina Toruńczyk-Ruiz, psychologia, Uniwersytet Warszawski
- Paulina Trevena, socjologia, University of Glasgow
- Przemysław Turek, arabistyka, językoznawstwo, Uniwersytet Jagielloński
- Sylwia Urbańska, socjologia, Uniwersytet Warszawski
- Randi Waerdhal, socjologia, Oslo Metropolitan University
- Marta Warat, socjologia, Uniwersytet Jagielloński
- Katarzyna Warmińska, socjologia, antropologia społeczna, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
- Joanna Wojdon, historia, Uniwersytet Wrocławski
- Piotr Wróbel, historia, University of Toronto
- Magdalena Żadkowska, socjologia, Uniwersytet Gdański

Uniwersytet Jagielloński –
Wydział Studiów Międzynarodowych
i Politycznych
Polska Akademia Umiejętności

SMPP

Studia
Migracyjne
Przegląd
Polonijny

KWARTALNIK

Rok 2019 (XLV), nr 4 (174)

QUARTERLY

Year 2019 (XLV), vol. 174, issue 4

Kraków 2019

RADA PROGRAMOWA / ADVISORY BOARD

Adam Walaszek (Uniwersytet Jagielloński) – przewodniczący
Grzegorz Babiński (Uniwersytet Jagielloński), Kazimierz Dopierała (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), Elżbieta Goździak (Georgetown University, Washington DC), Maria Kontos (Goethe Universität Frankfurt am Main), Marcin Kula (Uniwersytet Warszawski), Magdalena Marszałek (Universität Potsdam), Sigrid Metz-Göckel (TU Technische Universität Dortmund), Marek Okólski (Uniwersytet Warszawski), Krystyna Slany (Uniwersytet Jagielloński), Anne White (University College London)

REDAKCJA / EDITORIAL BOARD

Dorota Prasałowicz (Uniwersytet Jagielloński) – redaktor naczelna
Jan Brzozowski (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie) – szef działu recenzji, Mary Erdmans (Case Western Reserve University, Cleveland), Michał Garapich (University of Roehampton, London), Agata Górny (Uniwersytet Warszawski), Paweł Kaczmarczyk (Uniwersytet Warszawski), Anna Kaganiec-Kamieńska (Uniwersytet Jagielloński), Karolina Łukasiewicz (New York University), Agnieszka Pasięka (Universität Wien), Louise Ryan (University of Sheffield), Mikołaj Stanek (Universidad de Salamanca), Magdalena Ślusarczyk (Uniwersytet Jagielloński), Agnieszka Trąbka (Uniwersytet Jagielloński) – sekretarz redakcji

ADRES REDAKCJI / EDITORIAL OFFICE

Institut Amerykanistyki i Studiów Polonijnych UJ
Rynek Główny 34
31-010 Kraków
przeglad.polonijny@uj.edu.pl

ISSN 2081-4488
e-ISSN 2544-4972

www.ejournals.eu / **Studia-Migracyjne**

Copyright © 2019 Uniwersytet Jagielloński

PROJEKT OKŁADKI / COVER DESIGN: Wojciech Suchy

Na okładce wykorzystano pocztówkę *Siła Kobiet* wykonaną przez Martę Frej dla stowarzyszenia Koalicja Karat. Za zgodą Artystki oraz stowarzyszenia Koalicja Karat

DYSTRYBUCJA / DISTRIBUTION:

Polska Akademia Umiejętności
ul. Sławkowska 17, 31-016 Kraków
e-mail: wydawnictwo@pau.krakow.pl,
www.pau.krakow.pl

Spis treści / Contents

Mobilność międzynarodowa Polek na przestrzeni wieków. W odkrywaniu sprawstwa	7
KRYSTYNA ŚLANY, MAGDALENA ŚLUSARCZYK	
Próba przeglądu problemów, źródeł i opracowań na temat losów Polek na emigracji przed II wojną światową	27
ANNA RECYŃSKA	
Między Starym a Nowym Światem – podobieństwa, różnice, szanse i ograniczenia	57
JOANNA DMUCHAŁA	
Kobiety w migracjach międzynarodowych z Podhala. Przypadek Ludźmierz	77
ELŻBIETA PTAK	
„To są takie siłaczki”. Aktywizm obywatelski migrantek na przykładzie polskich szkół uzupełniających	101
AGNIESZKA MAŁEK	
Role polskich kobiet w kształtowaniu i wspieraniu tożsamości dzieci pochodzenia polskiego w społecznych szkołach polonijnych we Francji	119
ANETA KRZYWORZEKA-JELINOWSKA	
Mobilne pokolenie wyboru? Migracje międzynarodowe a płeć i role rodzinne wśród Milenialsek	139
PAULA PUSTUŁKA, DOMINIKA WINOGRODZKA, MARTA BULER	
Autonomia kobiet w kontekście migracyjnym. Rozważania na przykładzie polskich migrantek w Norwegii	165
KATARZYNA GMAJ	

A Dream Job or Any Job? The Career Paths of Polish Migrant Women Working in Norwegian Kindergartens	193
ELŻBIETA CZAPKA	
Siła w słabości, czyli o (nie)skuteczności ochrony praw Polek-migrantek w małżeństwach mieszanych	209
KAROLINA KREMENS, PATRYCJA MATUSZ, MAGDALENA PÓŁTORAK	
Autorzy / Authors	235